

תפארת שלמה

פרשת בשלח | י"ג שבט התשפ"ג | זמני כניסת השבת: ירושלים: 4:38 בני ברק: 4:53 חיפה: 4:43

פרשת בשלח - שירה

"וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אֶהֱרֹן אֶת הַתָּף בְּיָדָהּ וַתִּצְאֵן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בַּתְּפִים וּבְמַחְלֹת" (ט"ב)

תמצא כאן יסוד ועיקר ביהדות והוא הצניעות, בהפרדה בין הנשים לגברים. ועוד נאמר "וַתִּעַן לָהֶם מִרְיָם" (כא) ופירש רש"י: משה אמר שירה לאנשים, הוא אומר והם עונים אחריו, ומרים אמרה שירה לנשים (מכילתא סוטה לא). ומכאן שורש למנהגינו בעת השירה שאחד פותח והשאר עונים אחריו. ('דברי תורה' דיוקים במקרא ודברי חכמת חיים)

שירת קודש

דברי רבינו זצוק"ל בהקדמה לספרו 'שירה וקינה'

וכבר למעלה מארבעים שנה נדפס מבוא לתולדות זקני הרע"מ זלה"ה על פתח שירת האר"ש שבזי וכך ניסיתי להגדיר שירה ומהותה:

חזרה והרחבת הדעת, שמחת לבב וצהלת הפנים, הפגת ליאות ושכחת יגון ודאגה, זו גולת השיר המשכר רוממות נפשית, צלילות המחשבה ועליצות הלב.

גדולי הדורות בהכירם זו תכונת נפש האדם, היטו רגעי כושר אלה לאפיקים המחדירים את הרוממות, לא-ל עליון. העליזות, לשבחו וגדולתו. בעצמם עמדו וחיברו שירה, העשויה מרקחת של תחינה ושבח, מוסר ואמונה, הלכה ואגדה. להמון העם הנגוש בצרות הגלות וטרוד בהבלי הזמן הקנו ע"י זה, ידיעה בקל, הלכה למעשה, אמונה ובטחון, ללמדנים שבהם לשנן לזכרון ברגעי שגב אלה.

רס"ג, ריה"ל, רשב"ג, ראב"ע ועוד, נושאי שירתם שבח ותחנון ליוצר כל אמונה ומוסר והלכות ערוכות, המפורסמות שבהם, האזהרות ומיני המצוות, סדרי עבודת הקרבנות וכהן גדול, דיני תפילין, מועדים, עד שהקיפו כל אשר חייב להזין רוחו איש יהודי.

במסילה זו הלכו למעלה ממאתיים משוררי ישראל בגולת תימן הדוויה, בראשם משפחת משתא ובחיר בניה מורינו ורבינו רבי שלם שבזי זצ"ל. שיריו, גדולתו בתורה, צדקתו וקדושתו במעשים, הגיע שמעם לכל פזורי ישראל. רבי שלם, הקיף בשירתו חידה ומשל לסחוט חיוך מפיות השטופות זעקות השעבוד, שבח ותחינה לגאולה ובנין המקדש, מקרא ומדרש, הלכה

זדעת עד הגדיל בקבלה. אלמלא העניות שניוולה גולת תימן, הייתה יצירתו משמשת מקור ונדבך לעשות כרכים החושפים חידושים ומסורת בכל מקצועות היהדות וחכמת עם ישראל.

מטעם זה היחס לשירתם הוא כעסק בתורה. הרב שבמסיבה פותח בית ראשון וסוגר בבית אחרון, המשוררים אנשי נְשָׁם יראי שמיים ובעלי קול עָרֵב. משורר אחד נְשָׁר פסקא והשני יש שצריך פעמים לחזור עליה ופעמים עונה לו ההמשך. מקור לדרך זו, מוכח מברכות ל"א א', אמרו ליה רבנן לרב המנונא זוטי בהלולא דמר בריה דרבינא לישרי לן מר, אמר להן ווי לן דמיתנן ווי לן דמיתנן. אמרי ליה אנן מה נענה בתרך, אמר וכו' ע"ש. הציבור חלילה לו לחלל השיר בשיחה כל שהיא, אזנם כאפרכסת עושים, רגע צוהלים, רגע מזילים דמעה. לא אחת מופסקת הנגינה לביאור או דברי כיבושין תוך ציטוט הנאמר. מחזה של עולמות עליונים נראים ולא ניתן להמחיש זה. [השווה סדר זה לסדר שמחת חג סוכה שכ' הרמב"ם, סוף הלכות לולב]."

אך דע. כי שירי רבותינו הקדמונים היה להם, כי לבד החריזה וקצב נגינה חיברו שיריהם ביתד ותנועה, ופירש הכללים בזה מו"ז הרע"מ זלה"ה בהקדמה על פירושו "עלמות שיר".

ובהמשך הדורות לא הקפידו בכללים אלה, ומפורסם כל מה שנאמר בבתי הכנסת עם סדרי התפילה נקרא בשם פיוט, ומה שנאמר במשתאות שמחות מצוה נקרא **שיר**.

האם כל אלה גדולי עולם נחשב להם לביטול תורה, אין זה אלה זחיחות דעת, אשר גרמה להפקעת מקצוע זה לעוברי דת אשר בצחות לשונם לקחו המוני עם בשבי.

וידוע לכל הבאים בשעריה תלמוד, כי גם ממקור רשע, מחברים פיוטים נשגבים, וכבר כתבתי זאת בחיבורי "עריכת שולחן ילקוט חיים" [כרך עשירי חלק יו"ד סי' א כח]. בזה הלשון:

עוד כזאת אביא לך בקיצור נמרץ מה שאמרו בסנהדרין צב, ב. אמר רבי יצחק, יוצק זהב רותח לתוך פיו של אותו רשע, שאלמלא בא מלאך וסטרטו על פיו, ביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספרו תהלים.

וז"ל רש"י **יוצק זהב רותח**, משום דקא מיירי בשבחו דנבוכדנצר, נקט נמי לישנא מעליא, לשון קללה, **סטרו**, הכהו [עי"ש ט"ס] **מאחורי ידו לגנות**, שהיה מסדר שבחות נאות יותר מדוד, ואילו אמרן, הקב"ה היה נוטה אחריהן **יותר** מאחרי השירות שעשה דוד ע"ה עב"ל.

וכמה דברי תלמוד אלה מרעישים בעומקם ואכ"מ להאריך ואך העתקתים כדי שיראו רפוסי שכל שגם ממקור רשע יכולים לחבר דברים נאים העולים כביכול על דברי דוד שנאמר ברוח הקודש ועד כדי כך כביכול הקב"ה היה נוטה אחריהם.

ועיין לגאון התלמוד מהרש"א במסכת בבא בתרא דף עד, ב. ד"ה למלתא לנקבה וכו', **ודע** שיש לנו להאמין בכל הדברים האלו **כפשטו**. ואף שהמפרשים האריכו בדרוש הזה לפי כוונתן עי"ש, אין הדברים יוצאים ממשמעם ודו"ק ע"כ.

"מרתו מגן לנו הוא ימליך טוב בשדו"
לק"י

בית כנסת ובית המדרש
"חכמת שלמה"
חניכי הישיבות - ק"ק תימן
מיסודו ולע"ג של
מון רבינו שלמה קורח זצוק"ל
רב ואב"ד העיר בני ברק

053.314.9694

הרחיבי מקום אהלך

בימים אלו יוצאים אנו במגבית קודש

למען הבית הגדול

בית המדרש "חכמת שלמה"

מיסודו וע"ש של שר התורה פוסק הדור

מון רבי שלמה קורח זצוק"ל
בעל 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'

אשר בו הרביץ תורה ויראה עשרות שנים
והמקום צר מלהכיל את הבאים בשעריו וע"כ
יוצאים אנו במגבית להרחיב ולשכלל את בית
המדרש לפאר ולרומם את בית ה'.

בית המדרש שוכן ברחוב מימון 28 בני ברק ופעיל
בכל שעות היממה בימי חול ושיבת ובו קיימים כוללים
שיעורי תורה מנייני תפילות מתמידים לילדים
ישיבות בין הזמנים ואוצר ספרים.

קוראים אנו לכל מוקירי רבנו
לבוא ולהיות שותפים במפעל כביר זה!

לתרומות והנצחות

בטלפון

מיכאל גדסי הי"ו
050-416-1665

בהעברה בנקאית

בנק פאג"י (52)
סניף 183
מ.ח. 409776521

ע.ר.

מרכז המורשת
הרוחנית ליהדות תימן
580043644

מבצע החודש

שבט

21.2.23 עד 23.1.23

סט עריכת שולחן

סט הלכות 13 כרכים. גדול, חובה בכל בית.

במהדורה חדשה ומרחבת ובה הליכות והלכות, מסורות ומנהגים מימות קדמונים עפ"י ק"ק תימן יע"א, ערוכים בסדר השולחן ערוך וסביבם מקורות וציטוטים הנקרא "ילקוט חיים" בשילוב הקרי הלכה וטעמי המנהגים בתוספת הלכות הנוגעות לבעיות תקופתנו. על הלכות אורח חיים יורה דעה ואבן העזר. מאת: הרב"ג שלמה קורח זצ"ל.

מטל (מס' 354) עמודים, טרל כל ספר 17/24 ס"מ

במחיר: 299 ש"ח

במקום: 700 ש"ח

נוסח תימן

המרכז להפצת יהדות תימן

המבצע שוגבל ללקוחות פרטיים ולא למשוחקים ולהודש שבט התשפ"ג בלבד, עד גמר המלאי.

+ ספרים + טליתות + תכשיטים + לבוש תימני + גייל לפיתות + פלטה מתקפלת לשבת ועוד.

מהלקת כתבי היד ב"נוסח תימן" למטרת שימור כתבי היד התימנים "נוסח תימן" מעניינים לרכיש מאנשים פרטיים כתבי יד, וע"י כך נדאג לשימורם, תיעודם והפצתם של כתבי היד אשר נכתבו ע"י אבותינו בתימן, הרכישה תתבצע בתשלום מלא עם"י הערכת שמאי, אם יש ברישותך כתב יד שחיך מעוניין למוסרו צלצל ל"נוסח תימן".

ספרים ותשבושי קדושה

סניף יבנה, קניון קנדי סנטר | 089-333-130 | 0585-333-130

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א'-ה': 10:00-21:00, זים ו': 9:00-13:00

052-3336664 | 03-6701111